Det finns stora skillnader vad gäller kön och ålder mellan de politiker som ställer upp i val och de medborgare som ska rösta på dem. Om man studerar enskilda partier är skillnaderna än större.

Fler äldre män bland valda än bland väljare

I Sverige har vi gemensam valdag för val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige. Då utser vi de representanter som ska styra under de kommande fyra åren. I 2010 års val var det sammantaget för de tre nivåerna 14 989 folkvalda som utsågs. Det är de politiska partierna som nominerar kandidater till dessa poster genom att placera dem i ordningsföljd på valsedlar. Totalt sett var det närmare 56 000 personer som sökte väljarnas förtroende i något av 2010 års val.

En naturlig fråga är om dessa kandidater till kön och ålder liknar de personer som de vill representera. Ett sätt att studera detta är med hjälp av sådana grafer som brukar kallas befolkningspyramider. De illustrerar hur en befolkning fördelar sig efter åldersgrupper och efter kön. Ordet har sitt ursprung från en tid då denna fördelning för de flesta länder fick formen av en pyramid med många unga personer och successivt färre i de högre åldersgrupperna. I dag har inte längre befolkningen i Sverige och andra utvecklade länder den fördelningen, men ordet lever fortfarande kvar.

Vi har tagit fram en uppsättning befolkningspyramider baserade på förhållandena vid 2010 års val. De är beräknade utifrån de röstberättigade, de nominerade kandidaterna sammantaget, samt respektive partis kandidater.

FÖR VARJE GRAF REDOVISAS hur de personer som ingår i gruppen fördelar sig efter kön och sju åldersgrupper. Andelen som tillhör respektive kategori redovisas i form av en stapel och de 14 staplarna (2 x 7) summerar till 100 procent.

AV GRAFERNA FRAMGÅR att det finns stora skillnader mellan de röstberättigade och de nominerade kandidaterna. De röstberättigade fördelar sig ganska jämnt över åldergrupperna och efter kön. Undantaget är de allra äldsta som utgör en mindre del av de röstberättigade och där det är en större andel kvinnor än män. Bland de nominerade kandidaterna är fördelningen inte lika jämn, och det är framför allt en stapel som sticker ut. Det är den som avser män i åldersgruppen 60–69 år. De utgör drygt 16 procent av samtliga nominerade kandidater, vilket kan jämföras med knappt 8 procent bland de röstberättigade.

DEN OJÄMNA KÖNSFÖRDELNINGEN bland de nominerade kandidaterna framträder i grafen genom att staplarna är längre för män än för kvinnor. Det gäller samtliga åldersgrupper, men i synnerhet gruppen 60–69 år. När graferna för de olika partierna jämförs framträder än större skillnader. ■

.....FAKTA

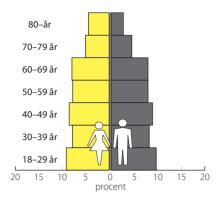
Om statistiken

Statistiken som presenteras här är baserad på registeruppgifter och utgör därmed en totalundersökning. Med röstberättigade avses de närmare 7,4 miljoner personer som var röstberättigade i 2010 års val och som då var folkbokförda i Sverige.

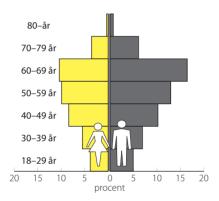
24 Välfärd 1/2012

Nominerade i 2010 års val

SAMTLIGA RÖSTBERÄTTIGADE



SAMTLIGA NOMINERADE



I DEN STATISTIK VI PRESENTERAR HÄR har vi tagit med samtliga som kandiderade i 2010 års val, det vill säga i val till riksdag, landstings- eller kommunfullmäktige.

......

Totalt sett baseras statistiken på **55 674 kandidater,** vilka fördelar sig efter parti enligt följande:

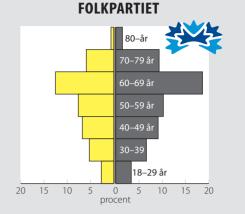
Moderaterna	8 707
Centerpartiet	7 131
Folkpartiet	5 613
Kristdemokraterna	4 992
Miljöpartiet	3 423
Socialdemokraterna	14 709
Vänsterpartiet	4 115
Sverigedemokraterna	2 001
Övriga partier	4 983

Richard Öhrvall

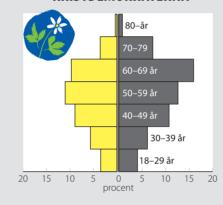
arbetar med demokratistatistik på SCB 08-506 941 58 richard.ohrvall@scb.se

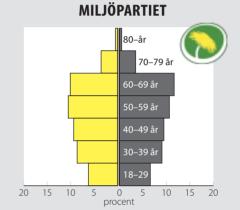


CENTERPARTIET 80-år 70–79 år 60–69 år 50–59 år 40–49 år 30–39 år 18–29 år 15 10 15

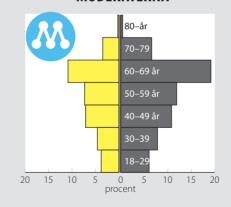


KRISTDEMOKRATERNA

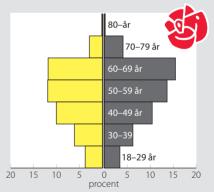




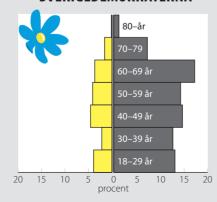
MODERATERNA



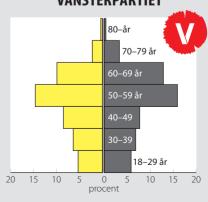
SOCIALDEMOKRATERNA



SVERIGEDEMOKRATERNA



VÄNSTERPARTIET



25 Välfärd 1/2012